

RYNEK
OTWARTYCH FUNDUSZY EMERYTALNYCH
2006

Spis treści:

Wstęp	3
Efektywność działalności inwestycyjnej OFE.....	5
Ustawowe stopy zwrotu	6
Składki	7
Aktywa netto	8
Dekompozycja przyrostu aktywów netto	9
Portfel inwestycyjny	10
Akcje w portfelu	11
Rachunki członków	12
Liczba członków	13
Transfery	14
Losowania	15
Wyniki finansowe OFE.....	16
Kapitały własne PTE.....	17
Wyniki finansowe PTE	18

Wstęp

Rok 2006 był ósmym rokiem funkcjonowania otwartych funduszy emerytalnych (OFE) i zarządzających nimi powszechnych towarzystw emerytalnych (PTE). Realizując założenia polityki inwestycyjnej zdefiniowane przepisami ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych tj. maksymalnego stopnia bezpieczeństwa (ograniczony poziom ryzyka) i rentowności dokonywanych lokat, OFE zanotowały w analizowanym okresie czasu bardzo dobre wyniki inwestycyjne - średnia stopa zwrotu wyniosła 16,3%. Był to najlepszy wynik w skali roku, od początku funkcjonowania rynku OFE. W warunkach utrzymującej się dobrej koniunktury na krajowym regulowanym rynku giełdowym, zarządzający funduszami emerytalnymi uzyskali relatywnie wysokie stopy zwrotu przede wszystkim na części udziałowej portfela inwestycyjnego OFE. W znacznie mniejszym stopniu stopa zwrotu OFE była natomiast determinowana wynikami osiąganymi na części dłużnej portfeli inwestycyjnych, w warunkach dość istotnych wahań cen krajowych papierów wartościowych, a zwłaszcza ich silnej przeceny w połowie roku. W roku 2006 fundusze wykazały 15,2 mld zł zysku netto, czyli o ponad 47% więcej niż rok wcześniej. Oznacza to, że dynamika wzrostu wyniku finansowego OFE była wyższa niż przyrost aktywów, którymi zarządzały. Przyczyniły się do tego wyższe niż rok wcześniej wyniki inwestycyjne.

Istniejące w polskim systemie prawnym uwarunkowania systemowe (limity inwestycyjne, średnia ważona stopa zwrotu) oraz uwarunkowania rynkowe powodowały, że nadal utrzymuje się stosunkowo małe zróżnicowanie w zakresie wyników osiągniętych przez poszczególne OFE. Różnica między funduszem emerytalnym, który osiągnął najwyższą stopę zwrotu (OFE POLSAT: 22,7%), a OFE który uzyskał najniższą stopę zwrotu (OFE Bankowy: 15,2%), wyniosła 7,5 pkt. proc. Jest to nieco więcej niż rok - dwa lata wcześniej, ale i tak wyraźnie mniej niż w początkowym okresie funkcjonowania otwartych funduszy emerytalnych. Należy równocześnie podkreślić, że w 2006 roku zagregowany portfel inwestycyjny OFE nie podlegał radykalnym zmianom. Najważniejsze pozycje w portfelach funduszy emerytalnych stanowiły instrumenty dłużne (ok. 62% portfela, głównie obligacje Skarbu Państwa o stałym oprocentowaniu) oraz instrumenty udziałowe (ok. 34% portfela - przede wszystkim akcje spółek z indeksu WIG20).

Uwarunkowania makroekonomiczne (wzrost gospodarczy, spadek bezrobocia), skutkujące zwiększeniem liczby osób odprowadzających składki oraz wzrostem wynagrodzeń oraz uwarunkowania wewnętrzne, spowodowały, że w 2006 roku OFE otrzymały ponad 16,3 mld składek, co jest najwyższą wartością w historii. W analizowanym okresie wzrosła (o blisko 6%) liczba rachunków członków - na koniec 2006 roku OFE prowadziły 12,8 mln rachunków, z których ok. 5% to rachunki na które nie wpłynęła żadna składka.

Stały napływ składek do OFE w połączeniu z bardzo dobrymi wynikami inwestycyjnymi i brakiem wypłat środków na emerytury (OFE nadal znajdują się w fazie akumulacji kapitału) znalazły przełożenie w dynamicznym przyroście aktywów OFE w 2006 roku. W tym okresie aktywa netto OFE wzrosły o 35%, do poziomu ponad 116,5 mld zł, co potwierdza rolę i znaczenie funduszy emerytalnych jako inwestorów instytucjonalnych na krajowym rynku kapitałowym.

W niewielkim stopniu działalność statutowa OFE była natomiast w 2006 roku determinowana transferami członków między funduszami (w ostatnich latach obserwuje się stabilną sytuację w tym zakresie - odnotowana w 2006 roku liczba transferów nie odbiegała od liczby z lat poprzednich) oraz pozyskiwaniem członków w wyniku losowania (zgodnie z ustawowymi zasadami przeprowadzania losowań przez ZUS, w roku 2006 prawo do uczestniczenia w losowaniu miały cztery OFE).

Sytuacja na rynku otwartych funduszy emerytalnych w 2006 roku (wysoki poziom przekazanych składek przez ZUS, dobre wyniki inwestycyjne OFE) znajduje oczywiście przełożenie na sytuację finansową podmiotów zarządzających funduszami emerytalnymi (powszechne towarzystwa emerytalne). PTE zarobiły netto w roku 2006 ponad 604 mln zł (ponad 30% więcej niż rok wcześniej). Należy w szczególności podkreślić, iż po raz pierwszy od momentu rozpoczęcia działalności, wszystkie powszechne towarzystwa emerytalne miały dodatni wynik finansowy. Poprawie sytuacji finansowej PTE towarzyszył równocześnie wzrost kwoty dywidend wypłaconych akcjonariuszom za 2006 rok - w przypadku 6 PTE podjęte zostały przez zgromadzenia akcjonariuszy uchwały o wypłacie dywidendy z zysku za rok 2006, w łącznej wysokości 485,3 mln zł (346,8 mln zł dywidendy za 2005 rok dla 5 PTE).

Efektywność działalności inwestycyjnej OFE

Wartość jednostki
wzrosła średnio o
16,3%

W roku 2006 wartość jednostek rozrachunkowych wzrosła średnio o 16,3%. Przed rokiem przyrost ten nie przekroczył 15%. Pod względem stóp zwrotu rok 2006 był najlepszy od początku funkcjonowania otwartych funduszy emerytalnych.

W dalszym ciągu utrzymuje się stosunkowo niskie zróżnicowanie wyników inwestycyjnych poszczególnych funduszy. Różnica w rocznej stopie zwrotu między najlepszym w zestawieniu OFE POLSAT a najłabszym OFE Bankowy wyniosła ok. 7,5 punktu procentowego. To więcej niż rok wcześniej, ale nadal zakres zmienności wyników inwestycyjnych jest znacznie mniejszy niż w przypadku innych inwestorów instytucjonalnych.

Tabela 1. Wartości jednostek rozrachunkowych OFE (zł)

	2005-12-31	2006-12-31	Stopa zwrotu (%)
AIG	21,71	25,15	15,8
Allianz Polska	21,11	24,50	16,1
Bankowy	22,58	26,02	15,2
Commercial Union BPH CU WBK	23,04	26,60	15,5
„DOM”	23,54	27,63	17,4
Ergo Hestia (obecnie AEGON)	22,59	26,07	15,4
Generali	23,27	27,52	18,3
ING Nationale-Nederlanden Polska	24,62	28,70	16,6
Nordea	23,50	27,09	15,3
Pekao	21,00	25,36	20,8
Pocztylion	21,21	24,87	17,3
POLSAT	24,44	29,99	22,7
PZU „Złota Jesień”	22,85	26,78	17,2
Skarbiec-Emerytura	21,44	24,87	16,0
Winterthur (obecnie AXA)	22,44	26,01	15,9
Średnia ważona			16,3

Źródło: KNF

Wyniki największych
OFE poza pierwszą
piątką

W roku 2006 najlepiej radziły sobie mniejsze fundusze. Żaden z trzech największych funduszy nie uzyskał stopy zwrotu, która dałaby mu miejsce w pierwszej piątce.

Na koniec 2006 roku wartości jednostek rozrachunkowych OFE zawierały się w przedziale od 24,5 zł do blisko 30 zł. Oznacza to, że w ciągu swej ponad siedmioletniej działalności fundusze osiągnęły nominalne stopy zwrotu z przedziału 145-200%.

Ustawowe stopy zwrotu

Według przepisów obowiązujących od roku 2004, ustawowe stopy zwrotu wyliczane są dwa razy w roku, na podstawie danych z końca marca i września każdego roku. Obejmują okres ostatnich 36 miesięcy. Warto zaznaczyć, że zmieniła się także metodologia wyliczania średniej ważonej stopy zwrotu wszystkich funduszy. Udział jednego funduszu emerytalnego w wyliczaniu tej wielkości został ograniczony do 15%. Ograniczenie to dotyczyło w praktyce trzech największych funduszy emerytalnych.

Przeciętnie jednostki funduszy rosły w tempie 13-15% rocznie

Średnie stopy zwrotu, wyliczone w roku 2006 wyniosły: w marcu ponad 53% i we wrześniu prawie 46%. Oznacza to, że średnio jednostki funduszy emerytalnych rosły w tempie 13-15% rocznie. Przy stosunkowo niskim poziomie inflacji (średnioroczna inflacja w tym czasie wynosiła ok. 2%) wyniki uzyskane przez OFE należy ocenić bardzo dobrze.

Tabela 2. Stopy zwrotu OFE (%)

OFE	31-03-2003 31-03-2006	W skali roku	30-09-2003 29-09-2006	W skali roku
AIG	56,9	16,2	47,3	13,8
Allianz Polska	44,2	13,0	39,6	11,8
Bankowy	50,8	14,7	43,8	12,9
Commercial Union BPH CU WBK „DOM”	52,3	15,1	44,2	13,0
Ergo Hestia (obecnie AEGON)	59,4	16,8	49,3	14,3
Generali	50,3	14,6	42,9	12,6
ING Nationale-Nederlanden Polska	56,7	16,2	48,6	14,1
Nordea	54,9	15,7	47,3	13,8
Nordea	48,1	14,0	41,8	12,4
Pekao	53,8	15,4	50,3	14,5
Pocztylion	55,9	15,9	46,5	13,6
POLSAT	60,0	17,0	48,7	14,2
PZU „Złota Jesień”	53,0	15,2	46,2	13,5
Skarbiec-Emerytura	52,9	15,2	45,8	13,4
Winterthur (obecnie AXA)	53,3	15,3	46,5	13,6
Średnia ważona stopa zwrotu	53,4		45,8	
Minimalna stopa zwrotu	26,7		22,9	

Źródło: KNF

Zróźnicowanie wyników inwestycyjnych poszczególnych funduszy jest małe

Wyniki inwestycyjne poszczególnych funduszy emerytalnych cechowało stosunkowo niskie zróźnicowanie. Mimo wysokich średnich stóp zwrotu, różnica między najlepszym a najgorszym funduszem tylko nieznacznie przekraczała 16 punktów proc. na przestrzeni trzech lat.

Składki

W roku 2006 ZUS przekazał do funduszy emerytalnych ponad 16,3 mld zł

W roku 2006 do funduszy emerytalnych trafiło łącznie ponad 16,3 mld zł składek, czyli o ponad 2 mld zł więcej niż rok wcześniej. Suma ta uwzględnia także spłatę części zaległości z lat 1999-2003.

W roku 2006 w skali rynku przyrost wartości przekazanych składek wyniósł ok. 16%. Ale przyrost ten rozłożył się nierównomiernie pomiędzy poszczególne OFE. Prawie o 1/3 wzrosła wartość składek, jakie ZUS przekazał do Winterthur OFE, podczas gdy składki przekazane do OFE Skarbiec-Emerytura wzrosły zaledwie o 3%. Stan taki to skutek aktywnej polityki akwizycyjnej prowadzonej w Winterthur OFE, która przyczyniła się do dynamicznego wzrostu liczby członków tego funduszu i tym samym do wzrostu wartości otrzymywanych przez fundusz składek. Z kolei OFE Skarbiec-Emerytura to fundusz, który systematycznie traci klientów.

Tabela 3. Składki przekazane do OFE (mln zł)

OFE	2005	2006	Zmiana (%)
AIG	1 214,6	1 369,6	12,8
Allianz Polska	394,2	432,0	9,6
Bankowy	477,7	543,3	13,7
Commercial Union BPH CU WBK	3 694,9	4 130,1	11,8
„DOM”	234,4	281,7	20,2
Ergo Hestia (obecnie AEGON)	322,8	386,5	19,8
Generali	473,0	573,0	21,2
ING Nationale-Nederlanden Polska	3 167,5	3 803,3	20,1
Nordea	541,7	645,6	19,2
Pekao	240,8	275,3	14,3
Pocztylion	311,9	368,5	18,1
POLSAT	161,3	204,2	26,6
PZU „Złota Jesień”	1 865,7	2 185,5	17,1
Skarbiec-Emerytura	430,3	443,3	3,0
Winterthur (obecnie AXA)	502,2	661,8	31,8
Razem	14 033,0	16 303,9	16,2

Źródło: ZUS

Zanim składki zostaną zapisane na rachunkach członków, PTE pobierają należne sobie opłaty. Według wstępnych szacunków w roku 2006 łączna suma takich opłat wyniosła ok. 960 mln zł. Konta członków zostały więc zasilone składkami w wysokości ok. 15,3 mld zł, czyli o 2 mld zł więcej niż w poprzednim roku.

Aktywa netto

116,6 mld zł wyniosły aktywa netto wszystkich OFE na koniec 2006 roku

Otwarte fundusze emerytalne dysponowały na koniec 2006 roku aktywami netto o wartości ponad 116,6 mld zł, co oznacza wzrost o prawie 30,5 mld w ciągu poprzednich 12 miesięcy.

W roku 2006 aktywa netto funduszy emerytalnych wzrosły o 30,5 mld zł

W roku 2006 aktywa funduszy emerytalnych wzrosły średnio o ponad 35%, ale warto wskazać, że kilka funduszy odnotowało wzrosty aktywów istotnie różne od tej średniej. Podobnie jak przed rokiem, trzy fundusze uzyskały przyrost aktywów przekraczający 40%. Do grupy tej należały w roku 2006: Winterthur OFE (wzrost o ponad połowę), OFE POLSAT (wzrost o 44%) oraz Generali OFE (wzrost o prawie 43%). Wyniki te, to w głównej mierze skutek dobrych wyników inwestycyjnych, wspartych w niektórych przypadkach przez aktywną politykę akwizycyjną, owocującą ponadprzeciętnym przyrostem liczby członków.

Tabela 4. Aktywa netto OFE (mln zł)

OFE	2005-12-31	2006-12-31	Zmiana (%)
AIG	7 301,3	9 701,3	32,9
Allianz Polska	2 200,5	2 873,4	30,6
Bankowy	2 749,5	3 706,3	34,8
Commercial Union BPH CU WBK „DOM”	23 459,4	30 955,9	32,0
Ergo Hestia (obecnie AEGON)	1 342,0	1 809,9	34,9
Generali	2 010,9	2 682,5	33,4
Generali	2 935,6	4 186,4	42,6
ING Nationale-Nederlanden Polska	19 656,7	27 194,5	38,3
Nordea	3 141,2	4 224,5	34,5
Pekao	1 351,1	1 853,8	37,2
Pocztylion	1 739,9	2 367,4	36,1
POLSAT	751,6	1 084,1	44,2
PZU „Złota Jesień”	11 757,9	15 987,3	36,0
Skarbiec-Emerytura	2 456,9	3 069,5	24,9
Winterthur (obecnie AXA)	3 230,4	4 881,8	51,1
Suma	86 085,0	116 578,4	35,4

Źródło: KNF

Wartość aktywów netto w najmniejszym OFE przekroczyła już 1 mld zł

Warto zaznaczyć, że nie ma już OFE z aktywami netto poniżej 1 mld zł. Najmniejszy na rynku fundusz (OFE POLSAT) dysponował na koniec 2006 roku aktywami netto o wartości nieco ponad 1,08 mld zł. W tym czasie aktywa netto największego podmiotu (Commercial Union OFE) osiągnęły wartość blisko 31 mld zł.

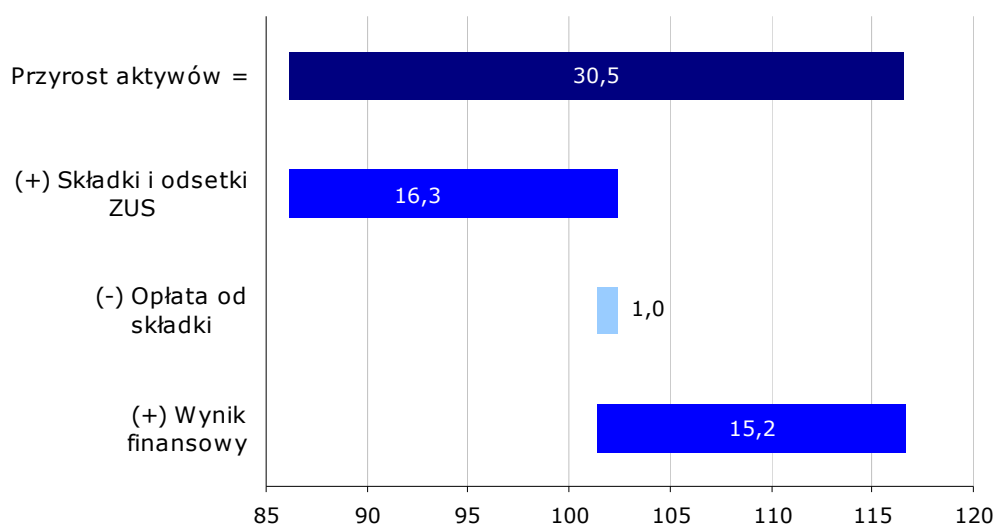
Dekompozycja przyrostu aktywów netto

W roku 2006 aktywa netto OFE wzrosły o 30,5 mld zł. Na przyrost ten złożyły się składki członkowskie, które do OFE przekazał ZUS. W roku 2006 OFE otrzymały z tego tytułu ponad 16,3 mld zł. Tradycyjnie już przelewy w kolejnych latach są coraz większe. W roku 2006 ich wzrost spotęgowała dodatkowo spłata części zaległych składek z lat 1999-2003.

W roku 2006 fundusze emerytalne odnotowały także najwyższy w historii nominalny wynik finansowy: 15,2 mld zł.

Istotną pozycją nieuwzględnianą w wynikach finansowych OFE są opłaty, które pobierają towarzystwa emerytalne od wpłacanych składek. W roku 2006 z tego tytułu do PTE trafiło ok. 960 mln zł.

Rysunek 1. Dekompozycja przyrostu aktywów netto OFE (mld zł)

Źródło: KNF, ZUS

Wyrównuje się wysokość składek przekazanych przez ZUS i wyniku finansowego OFE

Po uwzględnieniu pobranych przez PTE opłat od składek, na rachunki członków OFE trafiło ok. 15,3 mld zł. Suma ta prawie dokładnie odpowiada wypracowanemu przez OFE wynikowi finansowemu. Można przypuszczać, że w kolejnych latach wynik finansowy będzie już na trwałe najważniejszym czynnikiem decydującym o przyroście aktywów OFE. W poprzednich latach elementem takim zawsze były składki.

Portfel inwestycyjny

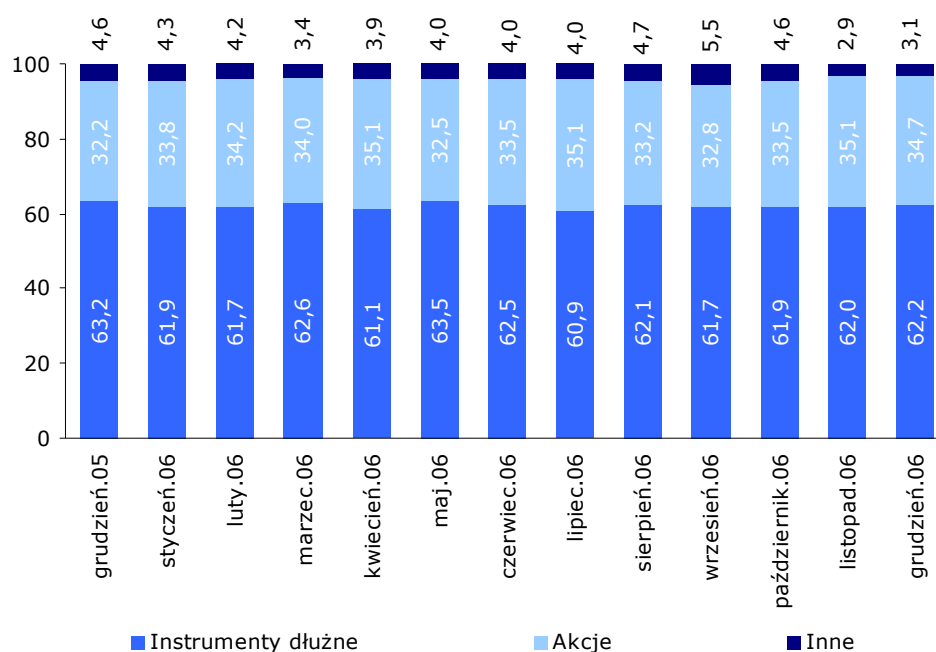
W roku 2006
struktura portfela OFE
pozostawała stabilna

W roku 2006 struktura portfela inwestycyjnego OFE pozostawała wysoce stabilna. Zmiany proporcji pomiędzy głównymi kategoriami, czyli instrumentami dłużnymi i udziałowymi, były niewielkie i znacznie mniejsze niż w poprzednich latach.

Szczególnie stabilnie wyglądał udział instrumentów dłużnych. Zakres zmian w tym przypadku zamykał się w przedziale niewiele ponad 2,5 punktów procentowych, przy średnim udziale tej grupy instrumentów na poziomie ok. 62,1%.

Względnie większa zmienność występowała w przypadku instrumentów udziałowych. Zakres zmian sięgał 3 punktów procentowych przy średniorocznym zaangażowaniu na poziomie ok. 33,8%.

Rysunek 2. Struktura portfela inwestycyjnego OFE (%)

Źródło: KNF

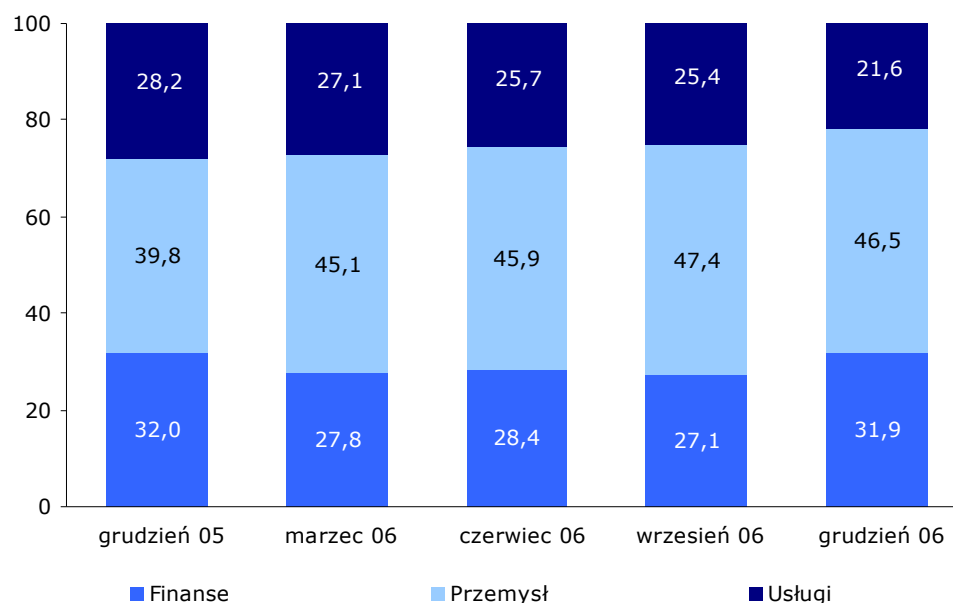
W roku 2006, patrząc przez pryzmat głównych kategorii inwestycyjnych, nie nastąpiły wyraźne zmiany struktury portfela funduszy emerytalnych. OFE starały się wykorzystywać koniunkturę na rynku finansowym w Polsce i dzięki temu ich strategie inwestycyjne zaowocowały korzystnymi rezultatami finansowymi. Z tego względu należy pozytywnie ocenić politykę inwestycyjną prowadzoną przez większość zarządzających OFE.

Akcje w portfelu

W roku 2006 rosło
relatywne
zaangażowanie OFE w
spółki przemysłowe

Rok 2006 przyniósł dalszy wzrost zaangażowania OFE w spółki z branż przemysłowych. Podobne zjawisko było widoczne w roku 2005. Na początku roku akcje spółek przemysłowych stanowiły ok. 40% wartości portfela akcji znajdujących się w posiadaniu OFE. Na koniec roku udział ten został zwiększony do ponad 46,5%.

Rysunek 3. Struktura portfela akcyjnego OFE (%)

Źródło: KNF

Portfel, którym zarządzają OFE jest już na tyle duży, że praktycznie nie ma możliwości dokonania w nim radykalnych zmian w krótkim czasie. Nawet część akcyjna, w której zmiany są większe niż w części dłużnej, nie podlega już takiej fluktuacji jak w latach wcześniejszych.

Fundusze emerytalne aktywnie przyczyniają się do rozwoju GPW. Często stanowią istotną część inwestorów nabywających akcje na rynku pierwotnym, a więc wpływają na powodzenie wielu emisji. W roku 2006 na warszawskiej giełdzie zadebiutowało 38 spółek. Akcje istotnej części nowych spółek znalazły się także w portfelach otwartych funduszy emerytalnych.

Rachunki członków

Na koniec grudnia 2006 roku OFE prowadziły ponad 12,8 mln rachunków

Liczba rachunków prowadzonych przez otwarte fundusze emerytalne na koniec grudnia 2006 była wyższa niż na koniec roku 2005 o prawie 700 tys. i przekroczyła poziom 12,8 mln.

W skali rynku przełożyło się to na wzrost o ponad 5,7%. Trzeba przypomnieć, że w roku 2005 spadła liczba rachunków prowadzonych przez OFE, co wyniknęło z działań porządkujących system ewidencji członków OFE.

Tabela 5. Rachunki prowadzone przez OFE

OFE	31 grudnia 2005	31 grudnia 2006	Zmiana (%)
AIG	992 601	1 048 230	5,6
Allianz Polska	303 720	318 675	4,9
Bankowy	455 941	466 498	2,3
Commercial Union BPH CU WBK „DOM”	2 592 780	2 650 552	2,2
„DOM”	265 914	306 179	15,1
Ergo Hestia (obecnie AEGON)	421 376	416 947	-1,1
Generali	442 787	505 171	14,1
ING Nationale-Nederlanden Polska	2 240 824	2 444 424	9,1
Nordea	679 362	740 443	9,0
Pekao	254 700	260 031	2,1
Pocztylion	400 299	411 370	2,8
POLSAT	237 626	268 723	13,1
PZU „Złota Jesień”	1 865 159	1 938 817	3,9
Skarbiec-Emerytura	466 167	450 309	-3,4
Winterthur (obecnie AXA)	520 046	599 891	15,4
Razem	12 139 302	12 826 260	5,7

Źródło: KNF

Najszybciej rosła liczba rachunków w Winterthur OFE i OFE „DOM”

Większość funduszy emerytalnych odnotowała wzrost liczby rachunków. Największe wzrosty wystąpiły w Winterthur OFE i OFE „DOM”, gdzie przyrosty w roku 2006 przekroczyły 15%. Dwucyfrową stopę przyrostu liczby rachunków uzyskały jeszcze Generali OFE i OFE POLSAT.

Dwa fundusze zanotowały w roku 2006 spadek liczby rachunków. W OFE Ergo Hestia ubyło 1,1% rachunków, ale najslabszy wynik zanotowano w OFE Skarbiec-Emerytura, gdzie liczba rachunków obniżyła się o 3,4%.

Liczba członków

W grudniu 2006 roku
OFE miały ponad
12,3 mln członków

Oprócz rejestrów rachunków, którymi dysponują otwarte fundusze emerytalne, ZUS prowadzi niezależnie ewidencję członków. Zgodnie z danymi ZUS, na koniec grudnia 2006 do OFE należało łącznie ponad 12,3 mln członków. W porównaniu z końcem roku 2005 oznacza to wzrost o prawie 635 tys.

W ujęciu względnym przyrost liczby członków w roku 2006 wyniósł 5,4%, ale podobnie jak w latach poprzednich obserwowano znaczne zróżnicowanie pomiędzy poszczególnymi funduszami.

Tabela 6. Liczba członków OFE

OFE	31 grudnia 2005	31 grudnia 2006	Zmiana (%)
AIG	976 267	1 029 101	5,4
Allianz Polska	292 563	306 883	4,9
Bankowy	433 185	441 514	1,9
Commercial Union BPH CU WBK	2 562 948	2 610 638	1,9
„DOM”	241 498	281 301	16,5
Ergo Hestia (<i>obecnie AEGON</i>)	372 226	370 943	-0,3
Generali	415 408	473 560	14,0
ING Nationale-Nederlanden Polska	2 210 455	2 401 091	8,6
Nordea	631 333	688 580	9,1
Pekao	241 649	245 189	1,5
Pocztylion	357 261	362 777	1,5
POLSAT	235 002	267 564	13,9
PZU „Złota Jesień”	1 824 403	1 894 778	3,9
Skarbiec-Emerytura	461 802	443 630	-3,9
Winterthur (<i>obecnie AXA</i>)	464 737	535 778	15,3
Razem	11 720 737	12 353 327	5,4

Źródło: ZUS

Na tle rynku wyraźnie odznacza się grupa czterech OFE, które notują znaczące przyrosty liczby członków. Kilkunastoprocentowe przyrosty wystąpiły w OFE „DOM”, Winterthur OFE, Generali OFE i OFE POLSAT. Przyrost członków w OFE wynika najczęściej z aktywnej polityki akwizycyjnej. Dobrze jeśli jest to wsparte dobrymi wynikami inwestycyjnymi. Dla niektórych OFE istotny jest także udział w losowaniach członków, którzy nie wybrali samodzielnie funduszu. W tym trybie członkami czterech OFE zostało w roku 2006 ponad 160 tys. osób.

Do grona funduszy, w których w roku 2006 ubyło członków należy zaliczyć: OFE Ergo Hestia (spadek o 0,3%) oraz OFE Skarbiec-Emerytura (spadek o 3,9%).

Transfery

W roku 2006 prawie 330 tys. członków zmieniło fundusz emerytalny

W roku 2006 liczba transferów członków między poszczególnymi funduszami ukształtowała się na poziomie zbliżonym do zeszłorocznego, przekraczając 329 tys. osób. Liczba transferów jest stabilna od kilku lat.

W roku 2006 w drodze transferów najwięcej członków pozyskał Winterthur OFE (ponad 68 tys.). Warto zauważyć, że fundusz ten nie stracił wielu klientów na rzecz innych funduszy (nieco ponad 16 tys.), a więc z wynikiem transferów netto na poziomie ponad 52 tys. członków zdecydowanie przoduje w łącznym zestawieniu beneficjentów transferów z roku 2006. Trzeba podkreślić, że Winterthur OFE swoją aktywność w zakresie przejmowania członków innych funduszy, wykazywał już w latach poprzednich.

Tabela 7. Zmiany członkostwa

OFE	Przystępujący do funduszu	Opuszczający fundusz	Saldo
AIG	20 835	33 429	-12 594
Allianz Polska	7 803	14 289	-6 486
Bankowy	14 799	13 959	840
Commercial Union BPH CU WBK „DOM”	29 642	55 237	-25 595
Ergo Hestia (obecnie AEGON)	2 580	7 530	-4 950
Generali	13 742	21 579	-7 837
ING Nationale-Nederlanden Polska	22 345	10 878	11 467
Nordea	56 336	26 063	30 273
Pekao	37 139	34 898	2 241
Pocztylion	2 668	8 310	-5 642
POLSAT	5890	13 558	-7 668
PZU „Złota Jesień”	255	8 130	-7 875
Skarbiec-Emerytura	37 993	34 876	3 117
Winterthur (obecnie AXA)	8 860	30 184	-21 324
	68 210	16 177	52 033
Razem	329 097	329 097	0

Źródło: ZUS, KDPW

W ujęciu nominalnym, podobnie jak przed rokiem najwięcej członków ubyło z Commercial Union OFE. Także skala utraty członków przez OFE CU była podobna do tej z lat poprzednich i ukształtowała się na poziomie ponad 25 tys. W przypadku OFE Skarbiec-Emerytura ujemne saldo transferów jest niewiele niższe (ponad 21 tys.), ale fundusz ten ma znacznie mniej członków, a więc względna odczuwalność tej sytuacji jest dla niego znacznie większa.

Losowania

Umowa z OFE powinna zostać zawarta w ciągu 7 dni od wystąpienia obowiązku ubezpieczenia emerytalnego

ZUS przydziela nowych członków do otwartych funduszy emerytalnych spośród osób, które nie przystąpiły do żadnego funduszu, mimo obowiązku zawarcia umowy z wybranym funduszem w ciągu siedmiu dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia emerytalnego.

Według obecnie obowiązujących przepisów w losowaniu biorą udział tylko te fundusze, które w dwóch ostatnich okresach rozliczeniowych uzyskały stopy zwrotu wyższe niż odpowiednie średnie ważone stopy zwrotu wszystkich funduszy, a ich aktywa nie przekraczają 10% sumy aktywów wszystkich funduszy. Udziały w puli osób losowanych są równe dla wszystkich funduszy spełniających te warunki. ZUS przeprowadza losowania w ostatnim dniu roboczym stycznia i lipca każdego roku.

Tabela 8. Osoby uzyskujące członkostwo w wyniku losowania

OFE	Liczba członków OFE z losowania 31-01-2006	Liczba członków OFE z losowania 31-07-2006
AIG	16 852	23 187
Allianz Polska	-	-
Bankowy	-	-
Commercial Union BPH CU WBK „DOM”	-	-
Ergo Hestia (obecnie AEGON)	16 852	23 185
Generali	-	-
ING Nationale-Nederlanden Polska	16 852	23 185
Nordea	-	-
Pekao	-	-
Pocztylion	-	-
POLSAT	-	-
PZU „Złota Jesień”	16 854	23 185
Skarbiec-Emerytura	-	-
Winterthur (obecnie AXA)	-	-
Razem	67 410	92 742

Źródło: ZUS

W 2006 roku w wyniku losowania członkami OFE zostało 160 tys. osób

W dwóch losowaniach, jakie przeprowadzono w roku 2006 członkostwo w otwartych funduszach emerytalnych uzyskało ponad 160 tys. osób. To o ponad 1/4 więcej niż rok wcześniej. W losowaniach styczniowych i lipcowych uczestniczyły po cztery OFE.

Wyniki finansowe OFE

W roku 2006 fundusze emerytalne wypracowały zysk netto w wysokości ok. 15,2 mld zł

Łączny wynik finansowy netto otwartych funduszy emerytalnych w roku 2006 osiągnął rekordowy poziom 15,2 mld zł. Oznacza to wzrost o 47% w porównaniu z rokiem 2005, ale należy pamiętać, że zarządzający osiągnęli taki wynik przy większych aktywach.

Ponad 2-krotnie wzrósł wynik finansowy OFE Pekao i OFE POLSAT. Najwolniej rosły zyski netto w Commercial Union OFE, OFE AIG i OFE Skarbiec-Emerytura.

Tabela 9. Wyniki finansowe OFE (mln zł)

OFE	2005	2006	Zmiana (%)
AIG	935,9	1 249,5	33,5
Allianz Polska	206,0	374,1	80,8
Bankowy	277,5	456,7	64,6
Commercial Union BPH CU WBK „DOM”	2 932,1	3 893,0	32,8
Ergo Hestia (obecnie AEGON)	158,4	249,2	57,3
Generali	207,9	335,1	61,1
ING Nationale-Nederlanden Polska	348,0	585,8	68,3
Nordea	2 543,0	3 566,5	40,2
Pekao	339,0	522,9	54,2
Polsat	138,0	298,8	116,5
Pocztylion	210,2	322,0	53,2
POLSAT	87,7	186,3	112,4
PZU „Złota Jesień”	1 312,3	2 183,6	66,4
Skarbiec-Emerytura	301,4	405,6	34,6
Winterthur (obecnie AXA)	337,1	596,8	77,1
Razem	10 334,7	15 225,9	47,3

Źródło: KNF

W roku 2006, podobnie jak w poprzednich latach, wszystkie OFE wypracowały dodatnie wyniki finansowe. Do grona otwartych funduszy emerytalnych z zyskiem przekraczającym 1 mld zł dołączył OFE AIG i dzięki temu w roku 2006 w tej grupie znalazły się cztery największe na rynku fundusze pod względem wartości aktywów netto i liczby członków.

Kapitały własne PTE

Na koniec grudnia 2006 roku kapitały własne PTE przekraczały 2,2 mld zł

Wartość kapitałów własnych powszechnych towarzystw emerytalnych na koniec grudnia 2006 przekroczyła poziom 2,2 mld zł i wzrosła o ponad 15% w porównaniu do analogicznego momentu roku poprzedniego. Kapitały własne PTE rosną, w dużej części, za sprawą ich dodatnich wyników finansowych.

Tabela 10. Kapitały własne PTE (mln zł)

PTE	31 grudnia 2005	31 grudnia 2006	Zmiana (%)
AIG	230,5	251,2	9,0
Allianz Polska	58,1	65,9	13,4
Bankowy	73,1	92,9	27,1
Commercial Union BPH CU WBK	299,0	332,8	11,3
„DOM”	18,7	26,3	40,6
Ergo Hestia (obecnie AEGON)	69,9	86,3	23,5
Generali	111,8	165,7	48,2
ING Nationale-Nederlanden Polska	397,1	471,9	18,8
Nordea	19,5	24,6	26,2
Pekao Pioneer	36,3	46,6	28,3
Pocztylion-Arka	36,7	39,9	8,7
POLSAT	25,2	37,2	47,7
PZU	271,5	287,6	5,9
Skarbiec-Emerytura	122,1	137,2	12,4
Winterthur (obecnie AXA)	158,4	158,5	0,0
Razem	1 928,1	2 224,6	15,4

Źródło: KNF

Największe kapitały własne posiada ING Nationale-Nederlanden PTE S.A.

Podobnie jak w poprzednich latach, kapitałem własnym o najwyższej wartości dysponowało ING Nationale-Nederlanden PTE (prawie 472 mln zł). Kapitały trzech innych towarzystw utrzymywane były na poziomie przekraczającym 250 mln zł.

Najniższy poziom kapitału własnego występuje w PTE Nordea oraz PTE „DOM”. W bilansach tych towarzystw wykazano wartość kapitału własnego w wysokości poniżej 30 mln zł.

Najwyższe tempo przyrostu kapitału własnego odnotowano w Generali PTE i PTE POLSAT, gdzie wartość tej pozycji bilansowej wzrosła w ciągu 12 miesięcy blisko o połowę.

Wyniki finansowe PTE

Rok 2006 przyniósł
PTE ponad 604 mln zł
zysku

Na koniec grudnia 2006 roku suma wyników finansowych wszystkich towarzystw osiągnęła poziom 604,5 mln zł. W roku 2005 towarzystwa emerytalne zarobiły niespełna 461 mln zł. Oznacza to wzrost o ponad 30%. W roku 2006 po raz pierwszy wszystkie PTE wykazały dodatni wynik finansowy. W zasadniczej mierze poziom tej pozycji bilansowej jest determinowany rosnącymi dynamicznie aktywami funduszy emerytalnych zarządzanych przez PTE, co znajduje odzwierciedlenie we wzroście przychodów operacyjnych towarzystw emerytalnych, szczególnie z tytułu opłaty od składki oraz opłaty za zarządzanie przy jednoczesnym utrzymaniu stabilnego poziomu kosztów operacyjnych PTE w 2006 roku.

Wyraźnie widać, że towarzystwa zarządzające największymi OFE czerpią korzyści wynikające ze skali prowadzonej działalności. Na PTE, które posiadają cztery największe fundusze przypada prawie 80% zysku netto wypracowanego przez wszystkie towarzystwa, podczas gdy aktywa ich OFE stanowią mniej niż 3/4 rynku funduszy.

Tabela 11. Wyniki finansowe PTE (mln zł)

PTE	2005	2006
AIG	54,6	47,5
Allianz Polska	7,8	7,8
Bankowy	18,5	19,6
Commercial Union BPH CU WBK	131,3	154,5
„DOM”	1,2	7,6
Ergo Hestia (<i>obecnie AEGON</i>)	7,0	16,4
Generali	10,1	13,3
ING Nationale-Nederlanden Polska	136,8	198,8
Nordea	-0,5	5,1
Pekao Pioneer	8,1	10,3
Pocztylion-Arka	10,4	12,6
POLSAT	8,2	12,0
PZU	66,7	83,9
Skarbiec-Emerytura	8,6	15,1
Winterthur (<i>obecnie AXA</i>)	-7,9	0,1
Razem	460,8	604,5

Źródło: KNF

Konsekwencją polepszających się wyników finansowych PTE jest znaczący wzrost kwoty dywidendy wypłaconej akcjonariuszom tych podmiotów. Za 2006 rok łączna kwota uchwalonej przez WZA dywidendy wyniosła 485,3 mln zł, co oznacza wzrost w skali roku o blisko 40% (rok wcześniej z zysku za lata ubiegłe, wypłacono dywidendy w łącznej kwocie 346,8 mln zł).

Decyzję o podziale zysku i wypłacie dywidendy akcjonariuszom podjęło 6 towarzystw emerytalnych (rok wcześniej – 5 podmiotów).

Największe przychody PTE pochodzą z opłat od składek i opłat za zarządzanie

Po stronie przychodowej najważniejszymi pozycjami w rachunku zysków i strat PTE są przychody z tytułu opłaty od składki (w roku 2006 było to ok. 60% przychodów) oraz przychody z tytułu opłaty za zarządzanie (w roku 2006 było to ok. 30% przychodów). Warto podkreślić, że znaczenie przychodów z tytułu opłaty za zarządzanie systematycznie wzrasta z każdym rokiem.

Po stronie kosztów największą pozycją są koszty systemowe (45% kosztów w roku 2006), w dalszej kolejności są koszty akwizycji (30% w roku 2006) oraz koszty ogólne zarządzania PTE (19% w roku 2006).